

Boven op de bal

Notitie over versterking van de controletaak van de gemeenteraad

Inleiding

Het controleren van het gevoerde beleid is een van de belangrijkste taken van de gemeenteraad. Met het recente aannemen van het voorstel over het nieuwe formaat van de begroting wordt onder andere de beschikbare informatie beter zichtbaar voor de raad en de burger. De Bossche VVD vindt dat de informatie niet alleen beter beschikbaar moet worden gemaakt, maar ook dat de gemeenteraad meer grip moet krijgen op de controlerende taak. Vanuit de Tweede Kamer is er een 'methode Duisenberg' ontwikkeld. Deze notitie is geïnspireerd op deze methode en beschrijft eerst de methode en komt vervolgens tot de vragen aan de commissie of we de methode ook voor onze raad willen uitwerken.

Hoofdpijnen van de tweede kamer methode

De methode houdt kortgezegd in dat twee kamerleden (één van de coalitie, één van de oppositie) over de begroting en de jaarrekening rapporteren aan de overige leden van de kamercommissie. De rapportage geeft op hoofdpijnen antwoord op de vraag hoe het beleid op een bepaald beleid is uitgevoerd, wat het heeft gekost en wat het heeft opgeleverd. De rapporteurs worden ambtelijk ondersteund op inhoud (analyses) maar geven zelf duiding en oordelen. De informatie die wordt gebruikt is breder dan alleen de begroting of de jaarrekening. Er wordt ook gebruik gemaakt van rekenkamerrapporten, beleidsevaluaties etc. Doel is om de kamerleden een beter inzicht in de relatie tussen doelen, prestaties en middelen op een beleidsterrein te geven om zo het politieke debat tijdens begroting en jaarrekening te kunnen versterken. De methode is begonnen in de kamercommissie Onderwijs, maar wordt inmiddels breed toegepast in de Tweede Kamer. Een aantal gemeenten werkt geïnspireerd door deze methode er ook mee (Amsterdam, Zeist) of overweegt om daar mee te gaan werken (Eindhoven, Utrechtse Heuvelrug).

Toepassing in de gemeentelijke praktijk

De methode kan ook lokaal helpen om een scherper debat te voeren over de inhoud van de jaarrekening. Een aantal vragen uit de methode zitten al in onze huidige methodiek ingebakken, maar dieper inzoomen op een bepaald terrein kan zorgen voor een politiek debat en mogelijk beleidsbijstelling, op onderwerpen waar de raad nu onvoldoende zicht op heeft.

Het zonder meer toepassen van deze methode in de 's-Hertogenbosch is echter niet mogelijk. Gemeenteraadsleden hebben vanzelfsprekend veel minder tijd tot hun beschikking dan Tweede Kamerleden. Een systeem als de Tweede Kamer waarin het hele werkgebied van een commissie door rapporteurs wordt beoordeeld is daardoor moeilijk haalbaar. Ook al omdat een diepgaande bespreking van alle onderwerpen in de begroting in de beschikbare vergadertijd niet mogelijk is. Toepassing van de methode in de gemeente vraagt dus in ieder geval een zorgvuldige afweging tussen volledigheid en haalbaarheid. Belangrijkste doel zou moeten zijn om voor een aantal onderwerpen die politiek relevant zijn, de beschikbare informatie zodanig te bundelen en structureren dat een goede politieke discussie over resultaten en plannen mogelijk wordt.

Vragen aan de commissie

1. Is de commissie FES het eens dat deze voorgestelde methode kan helpen om een scherper debat te voeren over de inhoud van de jaarrekening?
2. Vindt de commissie voorgestelde methode daar mogelijk geschikt voor?
3. Vindt de commissie FES dat een werkgroep deze methode kan uitwerken en proef kan gaan draaien?